

[Albrechtsen]

havde, skulle have sagt til Folketinget? Anderledes burde det ikke have været.

**Første næstformand** (Knud Østergaard):

Jeg kan til orientering for Tinget sige, at det er min hensigt at holde aftenpause, men jeg vil gerne vente en halv times tid, før jeg beslutter, om det skal være før eller efter afslutningen af denne debat.

**Leif Hermann** (SF):

Den 23. oktober 1986 var der et flertal i finansudvalget, der tiltrådte, at staten solgte sine aktier i Kryolitselskabet Øresund. Det var Grønlandsministeren jo givetvis glad for, for derved blev der sat et tilsyneladende, kan vi nu sige, punktum for nogle lange og seje forhandlinger, hvori der indgik debatter og afstemninger her i folketingssalen, hvor Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og VS forsøgte at forhindre det salg, som blev besluttet. Men flertallet var jo på plads, salget var et led i den aftale mellem regeringen og Det Radikale Venstre, som tidligt i 1983 blev indgået med henblik på 1984-finansloven.

Statens engagement i Kryolitselskabet var et meget godt eksempel på et joint-venture-samarbejde, som man i øvrigt i den erhvervs-politiske debat taler temmelig meget om. Staten drev i samarbejde med private aktionærer et selskab med henblik på udvinding af kryolit, og med tiden udviklede selskabet sig da også til at omfatte mange andre aktiviteter, som har været nævnt herfra: produktion af småkager, marcipanbrød og højtryksrensere, alt sammen med gode driftsresultater i øvrigt. Offentlig produktion eller offentlig deltagelse i privat produktion er ikke nødvendigvis dømt til at gå nedenunder og hjem, det skal man erindre sig.

Men alligevel blev succesen måske nok for stor og aktiviteten for omfattende. I hvert fald fandt den borgerlige regering på, at staten skulle udtræde af selskabet, og de gevinster, der var forbundet med det, tilfaldt den private kapital. En afgørende begrundelse for denne holdning måtte være, at der ikke var mere kryolit at bryde, således at den oprindelige begrundelse for den statslige deltagelse i aktiviteterne var bortfaldet.

Denne afgørende begrundelse skal man holde fast i, for der er jo ikke nogen tvivl om, at denne begrundelse har været bestem-

mende for den afgørelse, som Folketinget har truffet. Uanset hvad der måtte have været bestemmende for hr. Fogh Rasmussens partis holdning, er der næppe nogen grund til at tro, at der ikke skulle være tale om, at denne begrundelse var afgørende.

Det fremgik da også af den begrundelse, som blev forelagt i det aktstykke til finansudvalget, som ministeren nævnte. Her sagde ministeren:

»Egentlig kryolittildning ophørte for en del år siden, og når udskibningen og forarbejdningen af kryolittilgane inden for et par år er tilendebragt, så må kryolittildningens påregnes at ophøre.«

Ingen, der så denne begrundelse, kunne være i tvivl om, at nu var det ved at være slut med kryolittildningen i Grønland. Og for at det ikke skulle være løgn, så gentog ministeren det under Folketingets debat den 10. oktober 1985, hvor han sagde (Folketingstidende 1985-86, sp. 571):

»Nu er sagen imidlertid den, at der ikke er mere kryolit.«

Hvis der skulle være nogen, der ikke tror på ministeren på sp. 571, som jeg citerede fra, kan jeg gøre opmærksom på, at ministeren sagde præcis det samme på sp. 591.

Nu viser det sig, at der er kommet mere kryolit frem. Ja, det viser sig oven i købet, at sideløbende med drøftelserne om ophør af kryolittildningen er der foregået undersøgelser, som GGU har været bekendt med, og som ministerens egen råstofforvaltning i Grønlandsministeriet har været bekendt med.

Nu melder det interessante spørgsmål sig: var ministeren senest den 10. oktober ved debatten her i salen bekendt med de to noter, som ministeren selv henviste til, nemlig notatet af 27. marts 1985 og den senere tilkomne tilsynsrapport? Var ministeren den 10. oktober bekendt med dem? Det er det ene spørgsmål.

Det andet forhold er, at disse ting åbenbart er meddelt Kryolitselskabet, og de har været drøftet på bestyrelsens møder. Vi kan ikke se, i hvilken form og under hvilke omstændigheder de har været drøftet på bestyrelsens møder. Men i hvert fald den 18. september, hvis man skal tro Weekendavisen fra afvigte uge, har det været drøftet, om der var kryolittreserver tilbage. Formanden for bestyrelsen var ministerens egen departementschef. Jeg kan ikke vide, hvordan kommuni-